

Atbalsta pasākumi skolēniem ar speciālām vajadzībām Ķeipenes pamatskolā

Paša pamatā mēs apzināmies, ka mūsu skolā nonāk ļoti dažādi skolēni gan pēc sava rakstura, gan pēc intelekta spējām, gan pēc tā, kā viņus var atbalstīt viņu pašu ģimenes, domājot sociālekonomiskā aspektā, kā arī no tā, kādas ir šo ģimeņu pieredzes, lai atbalstītu savu bērnu izglītošanas un audzināšanas procesu. Līdz ar to, lielākā daļa mācību tiek diferencētas atbilstoši katra skolēna spējām, uzvedībai un citiem svarīgiem faktoriem, kas ietekmē skolēnu izaugsmes dinamiku.

Tai pašā laikā tiek saskatīts katra bērna potenciāls, jo noteikti katram skolēnam ir kāda lieta katrā mācību priekšmetā vai neformālajā izglītībā, kas viņam izdodas vislabāk. Uz to tad koncentrējamies, vismaz sākotnējā izglītības posmā. Piemēram, mums ir bērns, kurš apgūst speciālās izglītības programmu izglītojamiem ar garīgās attīstības traucējumiem, bet redzam, ka viņa spējas matemātikā ir tikpat lielas kā pārējiem skolēniem vai tuvu tam, tad šis ir tas brīdis, lai to pamanītu un piedāvātu iespējas, kas celtu šī bērna pašapziņu un motivētu veiksmīgi līdzdarboties. Šogad šis skolēns tika virzīts uz olimpiādi skolēniem, kuri apgūst speciālo izglītības programmu. Skolēns peidālījās “Ogres novada matemātikas valsts olimpiādes speciālo izglītības programmu skolēniem”. Matemātikas olimpiādē 4.–6.klašu grupā, ieguva 6. vietu.

Otrs nozīmīgs faktors ir neskatīties tikai uz skolēnu intelektuālajiem sasniegumiem kādā no mācību priekšmetiem. Ir jāredz visa kopaina, proti, kāda ir kopējā izglītības kvalitāte, kas nodrošina skolēna attīstību. Tai jābūt līdzsvarotai – jāparedz fiziskā, intelektuālā un garīgā bērna attīstība. Tāpēc visam tam, kas ir apkārt vai papildus formālai izglītībai, ir milzīgā loma.

Līdzīgi šādi bērni tiek pamanīti arī neformālajā izglītībā: runas konkursā, vizuālās mākslas konkursā, sportā, vai vienkārši katram skolēnam pielāgojot kādu noteiktu lomu, ko viņš ir spējīgs godam iznest kādā no skolas kopīgi rīkotajiem pasākumiem. Šī pamanīšana un skolēna atbilstošā virzīšana ir pats svarīgākais visā mācību procesā, jo tas nodrošina paša skolēna ieinteresētību un atbildības uzņemšanos par sevi un savu rīcību.

Iespēja darboties tādos interešu izglītības pulciņos kā vizuālā māksla, dizaina pulciņš, lasīšanas pulciņš u.c. ir brīnišķīga iespēja, kur skolēnam pabūt ar savām domām. Tā ir kā sava veida relaksācija, kas attīsta dziļo koncentrēšanos, līdzsvarojot bērna uzvedību, kas mūsdienu pārbagātajā informācijas pasaulē vairs nav pašsaprotama prakse. Bērniem, kas ne vienmēr loģiski izprot uzdevumu, svarīga ir tieši radoša darbošanās un aizrautība, kas sekmē un līdzsvaro kopējo mācību procesu.

Visu pārējo mēs noteikti darām ļoti līdzīgi kā pārējās skolas – balstoties uz standarta rīcībām, kas veicina iekļaujošo izglītību. Pēc psihologa un pedagoģiski medicīniskās komisijas ieteikumiem ņemam vērā konkrētos ieteikumus katram attiecīgajam skolēnam. Skolēniem ar speciālās izglītības programām ir individuālie izglītības apguves plāni, mācību materiāli tiek gatavoti atsevišķi, atbilstoši skolēna spējām, balstoties uz individuālā plāna sasniedzamiem rezultātiem. Šiem skolēniem arī pēc iespējām ir teksts palielinātā drukā vai aizstāts ar simboliem, tiek izmantotas atgādnēs, pēc iespējas, mācību viela tiek apgūta ar audiāliem un vizuāliem

materiāliem. Skolēni sēž pirmajā rindā vai tuvāk skolotāja galdam. Papildus skolēni apmeklē individuālās logopēda konsultācijas.

Ja mācīšanās traucējumi saistās ar nespēju koncentrēties uz savu darbu, vienmēr klātesošs ir skolotāja palīgs. Šī palīdzība ir ne tikai tīri fiziska, bet sniedz bērnam sajūtu “es neesmu aizmirsts”. Skolēniem ar mācīšanās grūtībām ir ilgāks darba izpildes laiks, uzdevumi tiek doti pakāpeniski, vairāk ietverot dinamiskās un atpūtas pauzes. Uzdevuma nosacījumi tiek izlasīti un izprasti ar pedagoga palīdzību. Nosacījumi veidoti īsi un lakoniski. Skolēniem ar koncentrēšanās grūtībām pēc psihiatra ieteikumiem atļauts stundās izmantot dažādus palīg līdzekļus, tādus kā pretstresa bumbiņas, asās aproces, u.tml. Atkārtoti pedagoga aicinājumi pievērsties darbam, uzdevumu nosacījumi tiek piedāvāti pa vienam, pēc iespējas vairāk pozitīvas piezīmes, skaidrs dienas režīms utt. Talantīgajiem bērniem, pēc iespējām, tiek piedāvāti augstāka līmeņa uzdevumi, individuālais darbs ārpus mācību stundām, izdevība savas spējas pierādīt olimpiādēs, konkursos, skolas rīkotajos izbraucienos. Tieši talantīgajiem bērniem tiek uzticēta cita veida atbildība – uzņemties organizēt skolā notiekošos procesus, piedalīties skolēnu pašpārvaldē, sekot līdzi kopējam skolas mikroklimatam.

Lielākie izaicinājumi ir laika trūkums atsevišķu uzdevumu un pārbaudes darbu izveidei. Rī laiks mācību stundās, kad nav pedagoga palīga, lai paralēli mācību vielas apgūšanā atbalstītu dažāda līmeņa skolēnus, kuriem ir ļoti atšķirīgs darba temps. Vēl milzīgs izaicinājums ir strādāt ar skolēniem, kuriem ir uzvedības problēmas, tomēr šajā jautājumā aktīvi sadarbojamies ar skolēnu vecākiem, laikus reaģējot un ievērojot nulles toleranci pret jebkāda veida vardarbību. Atbalsta personāla slodze uz konkrēto skolēnu skaitu ir pārāk maza, kas palielina pedagoga slodzi un atbildību par ieteikumu izpildi. Izaicinoši ir veltīt pietiekami daudz laika talantīgo bērnu spēju attīstīšanai, jo nereti viņus pazaudējam lielajā pienākumu gūzmā un problēmu risināšanā, tomēr cenšamies viņus ņemt sev palīgā kā mazos skolotājus, kas ir mūsu visas skolas komandas nozīmīgs atbalsts.

Protams, nozīme ir arī materiālam atbalstam, jo nav viegli atrisināt ļoti dažādo skolas bērnu un ģimeņu attieksmi pret stundās pieejamajiem, saviem vai skolas dotajiem mācību tehniskajiem līdzekļiem. Tomēr materiālu klāstam un tehnoloģijām ir jābūt tādām, lai tās veicinātu nevis apgrūtinātu stundas darbu un, lai skolotājs maksimāli var koncentrēties mācību procesam un uz saviem skolēniem.

Pieredzes stāstu sagatavoja Ķeipenes pamatskolas skolotāji

Iekļaujošā izglītība Ķeipenes pamatskolā